

BRUTOVSZKY GABRIELLA

ZEUSZ KÜSZÖBÉN

Néhány éve a fejembe vettem, hogy minden nyáron igyekszem egy kulturálisan sokrétű, izgalmas helyet felkutatni, melyhez művészeti, mitológiai, nyelvi – s leginkább irodalmi vonzalmam – fűz. Így kerültem el Párizsba, Athénba, Rómába, Toszkánába, Lisszabonba, Krakkóba, illetve kerestem fel kisebb, ám kulturálisan igencsak sokszínű városokat, településeket. Közben elkezdtem olaszul tanulni, így Olaszország ismétlődő célpontom lett. Ezeket a kiruccanásokat mindig megelőzi egy kutakodás, mely az adott célterülethez kapcsolódó nevezetességek mellett a helyi kultúrtörténeti, irodalmi, anekdotikus és kulináris hagyományokat is felfejti. Az egyik legmeghatározóbb utam Görögországba vezetett, ahová Szabó Magda *Zeusz küszöbén* című műve kísért el. Szabó Magda a 60-as években járt Athénban és környékén, érdekes volt látni, hogyan változott meg mostanra a sokak által kedvelt úti cél (pl. akkortájt még sokkal több műemlékhelyre be lehetett menni), s mi az, ami állandó és örök (a mitológiai gyönyör, rossz csatornázási rendszer).

Görögország maga egy csoda. Óriási élmény látni a monumentális épületeket, templomokat, érezni azt az erőt, amit például egy Zeusz-oltár nyújt. Athén külvárosi részében található az Aphrodité-forrás, amelyből a mitológia szerint ha iszol, szerelembes esel. Neki is bátorkodtam, és egy igencsak eldugott, jó pár emelkedővel teli úton meg is érkeztem a forráshoz, mely tényleg csodás élmény volt, még a „Don't drink” felirat sem tántorított el, igaz, így csupán kívülről tudott frissíteni a szerelem istennője. Máris kaptam a forrás mellett egy ajánlatot (egy család épp a fiát próbálta „eladni”).

Régi vágyam volt a múzsák lakhelyének, a Parnasszus-hegynek és a közelben lévő szent, ihletadó Kasztáliai-forrásnak a felkutatása, valamint a híres Delphoi-jósa meglátogatása. A forrásban annak idején Püthia fürdött, mielőtt jósolt volna, később sokan ihletforrásként tekintettek a vízre. Így én is arra gondoltam, becsobbanok majd a forrásvízbe és a múzsák csókja örökké velem lesz. A forrást viszont nem volt könnyű megtalálni, azaz dehogyan, csak épp nem ilyenek gondoltuk. Egy csordogáló kút, mely kinézetében semmiben sem különbözik bármelyik hasonló forrástól, úszkálni nem igazán lehetett benne, de bezzeg, ha iszik belőle az ember! Délre haladva Poszeidón oltárát néztük meg a Sounion-foknál, talán ott értettem meg leginkább, hogy az ókoriak miért is építettek ki ekkorra kultuszt az isteneknek. A víz és a szél ereje azt a hitet keltette bennem, hogy én is egy lehetek a felkínált áldozatok közül Poszeidón oltárán. Szerencsére aznap megkegyelmezt nekem a tenger istene.

Ha Athénban jársz, nem hagyhatod ki az Akropoliszt, ahol eszedbe juthat az ismert sor a Kispál és a Borz dalából: „Nem mosol bugyit, hogy tiszta/ Legyél az Akropoliszra,/ Felmegyünk, és ott a csikket/ a városra pöccintjük”. Csak arra vigyázz, hogy tilos a dohányzás a műemlékvédelmi területen. Továbbá érdemes jegyet váltani az Akropolisz Múzeum mellett az ókori színházba is, ahol kőpadokon ülve átélheted az ókori dionüszoszi kultuszhoz tartozó színházi játékok atmoszféráját, igaz, a legtöbb darabot már nem maszkban játsszák a színészek, és a későbbi technika vívmánya is jócskán érezteti magát (fény, hang).

Még nem beszéltem a kulináris élvezetekről, amit a helyi éttermek biztosítanak, érdemes egy élőzenés helyre betérni alkonyatkor (tipp: kóstold meg a helyi szuvlakit és kérj hozzá egy uozót). Egy következő este semmiképpen se hagyd ki a Lükabéttosz-hegyet, ahonnan csodálatos kilátás nyílik az egész városra. Vigyél magaddal egy üveg helyi bort, olívabogyókat, finom sajtokat, és persze egy jó barátot, akivel az élet nagy dolgairól beszélgettek a város felett. Ha fürödni akarsz a tengerben, akkor elég Athénból felszállnod egy hajóra, és annyit mondani, hogy „To the next beach, please”, s mindjárt egy csodás szigetre kerülsz (Aegina), ahol a helyiekkel együtt élvezheted a festői szépségű kék tenger gyönyörét.

Egy biztos: a színes, mitikus csodavilág, Hellász mindenkit elbűvöl, s bármennyiszer is látogatsz meg, mindig tartogat számodra egy felfedezésre váró helyet vagy éppen egy megfejtésre váró titkot.